

Danmark skriver biblioteks- historisk verdenshistorie

Al offentlig anskaffet litteratur samlet i én database, hvorfra materialet kan bestilles elektronisk

Af Kurt Mathisen

Ubemærket af den store offentlighed skrev det danske biblioteksvæsen verdenshistorie den 1. juli. På det tidspunkt blev et fælles katalog for hele landet elektronisk tilgængeligt i én og samme database, og så langt er ingen andre lande nået endnu.

– Vi har nu etableret et totalt landsdækkende katalog, hvor vi har registreret alt offentlig anskaffet litteratur efter de samme krite-

rier, og vi kan nu finde det på hver eneste hylde i hver eneste afkrog af landet, siger afdelingsleder Per Mogens Petersen, Dansk Biblioteks Center, også kaldet DBC. Fra dette katalog, som er en database, kan alt materialet bestilles elektronisk. Det er, efter hvad jeg ved, unikt i hele verden, at både folke- skole- og forskningsbiblioteker er knyttet sammen på denne måde. Uanset på hvilket bibliotek man er i landet, kan man gå ind og afgive en bestilling elektronisk, og er biblioteket ikke tilsluttet nettet, kan det alligevel hurtigt finde materialet og afgive en bestilling til det bibliotek, hvor den ønskede bog befinder sig.

Det nye system, som kaldes DanBib version 2, vil rationalisere katalogiseringsarbejdet, bl.a. fordi katalogiseringen kan genbruges. Desuden vil bibliotekerne blive knyttet sammen i et fælles netværk, der kan formidle det elektroniske lånesamarbejde og opslag i andre bibliotekers lokale baser. Dette gælder også en

– Vi forventer, at alle større folkebiblioteker er tilsluttet Internettet inden udgangen af 1996, hvorefter enhver vil kunne gå ind fra gaden og koble sig på nettet, siger Per Mogens Petersen. (Foto: Søren Wesseltoft)

række store udenlandske bibliografiske databaser. Netværket kan uden videre tilknyttes Internet.

Besparelser

DanBib version 2 er kulminationen på 25 års arbejde med edb i biblioteksverde-

nen, som først betød, at folkebibliotekerne og forskningsbibliotekerne fik hvert sit system, og at de enkelte biblioteker eksperimenterede meget med egne systemer.

– Forudsætningen for DanBib er en meget høj grad af standardisering, siger

Per Mogens Petersen, som i 1991 føstrede ideen om version 2. Dengang var han i øvrigt leder af forskningsbibliotekernes edb-kontor.

– Desuden har vi nu fået en organisatorisk sammenhæng i edb-ressourcerne på biblioteksområdet i hele landet. Jeg er overbevist om, at det vil medføre besparelser, fordi katalogiseringer kun skal foretages en gang, og efter at der er indført standarder, skal folk heller ikke længere omskoles og optrænes i forskellige systemer. Disse omkostninger har jo normalt været store.

– Hvorfor er det så vigtigt at etablere bedre søge- og bestillingsmuligheder?

– Der er en gammel tradition for, at bibliotekerne samarbejder om deres fælles materialebestand, og i den forbindelse er det ikke nok, at folkebibliotekerne arbejder sammen, og at forskningsbibliotekerne gør det. Folkebibliotekerne benytter forskningsbibliotekerne i vid udstrækning, og derfor er det vigtigt at forbedre søgemulighederne. Jeg tror da også, at det vil give erhvervslivet lettere adgang til mere information, selvom vi i forvejen har givet erhvervslivet adgang til at søge i en række store internationale databaser, hvis de pågældende virksomheder ikke selv er koblet til In-

ternet eller andre net, hvor de kan søge informationer- ne hjemmefra.

Den 1. juli sammensluttedes BASIS, der er folke- og skolebibliotekernes fælles-katalog med ALBA, forskningsbibliotekernes katalog i DanBib version 2. Database indeholder desuden poster fra Library of Congress og British National Bibliography. I basen er der ialt 120 danske folkebiblioteker og ca. 250 forskningsbiblioteker.

Internettet

Næsten alle folkebiblioteker kan i dag tilbyde den nye avancerede form for litteratursøgning – det gælder også søgning i udenlandske databaser. Men endnu er det kun en håndfuld, der er tilsluttet Internettet som egenudbydere. Her i august kommer yderligere 10 biblioteker med, men udviklingen ventes at gå meget hurtigt:

– Vi har som et håndslag til informationssamfundet lovet, at folkebibliotekerne skal stille internetservice til rådighed for deres brugere. Det betyder, at vi forventer, at alle større folkebiblioteker er tilsluttet Internettet inden udgangen af 1996, hvorefter enhver vil kunne gå ind fra gaden og koble sig på nettet, siger Per Mogens Petersen.